

TIRSDAG 29. APRIL 1997

På sporet af et glemmt sprog

Sydvendelbomålet får nyt liv i Lars C. Ringsholts gamle digte, skriver Ole Berthelsen

Af Ole Berthelsen

Et gammelt gulnet avisudklip fra 1925 med digtet »A ka aalle glem«, fundet blandt min fars efterladte papirer og ud-klip, vakte min interesse for forfatteren Lars C. Ringsholt.

Jeg gengav digtet i min bog »Nørre Uttrup i mit bakspejl«, som et eksempel på det glemte sprog: Sydvendelbomålet. Senere krydrede jeg digtet med musik og opførte det i kabareten »Nørre Uttrup i mit bakspejl«. Digtet giver et stemningsbillede fra en for-gangen sygekassefest i Bouet, hvor unge kære-steper slog sig løs til den levende musik i teltet, »så flisen fløw«.

Lars C. Ringsholt er selv jeg-personen, den forsmåede bejler, der må se en anden løbe af sted med sin elskede Met - identisk med Metty, som han senere blev gift med i 1919.

En efterlysning her på bagsiden har medført flere interessante hen-velser, der nu gør mig i stand til at kaste lidt lys over Lars C. Ringsholt liv og virke:

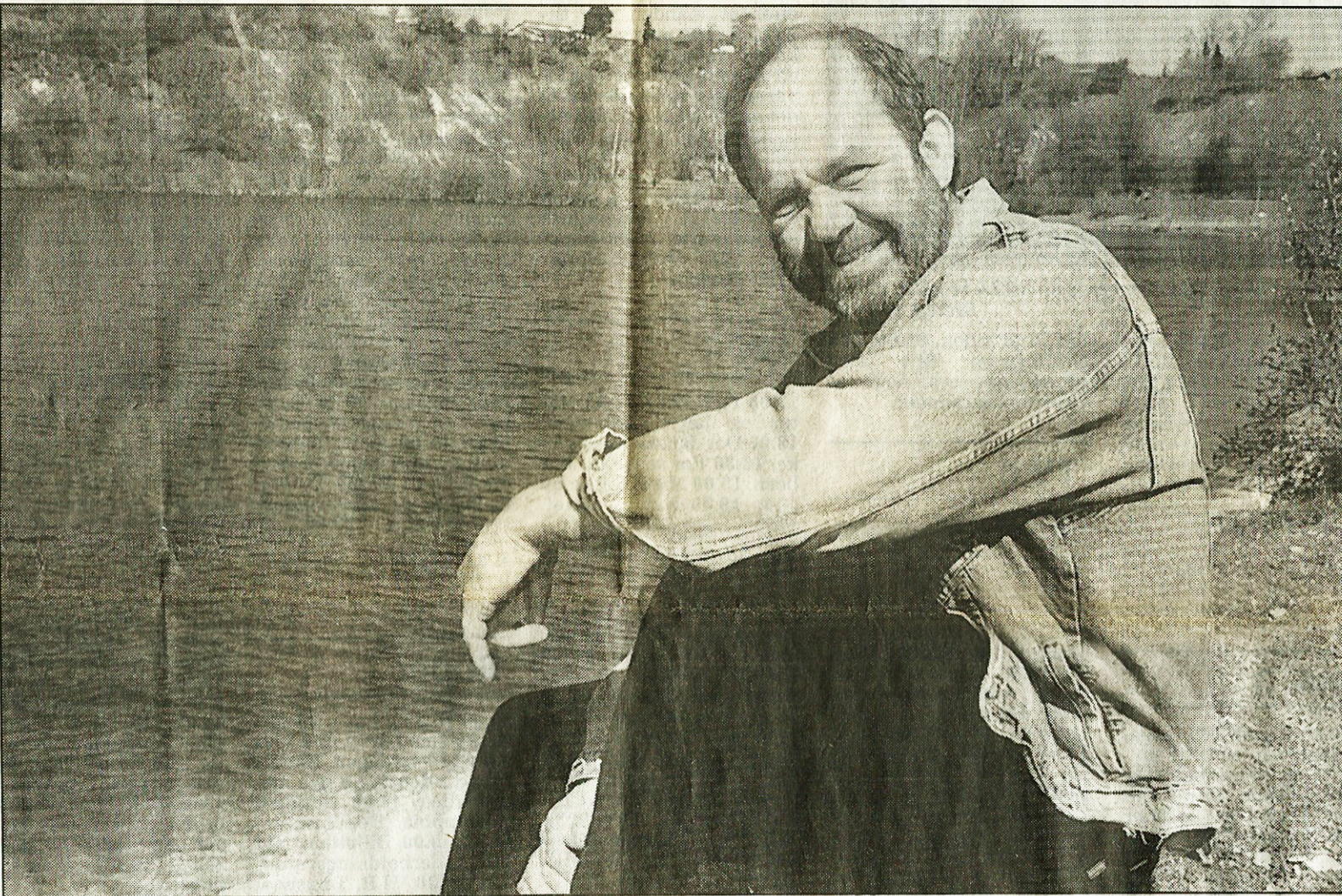
Lars C. Ringsholt blev født i Nørresundby i 1891 som søn af pro-dukthandler Nikolaj Ringsholt og hustru Ka-ren. Ældre medborgere i Nørresundby kan stadig huske produkthandle-ren, der havde skram-melplads på Skrågade, og var kendt for altid at kunne fortælle en spøj-s historie.

Dette talent besad også sønnen Lars, der alle-rede i 1912, på Albert Bayers forlag i Århus, udgav novellesamlingen »Timmer Kræns historier« på sydvendelbomål, og året efter syngespillet »De pokkers studenter« på J.L. Wulffs forlag - København.

Flyttede væk

I 1916 flyttede Lars C. Ringsholt fra Nørre-sundby til Auning på Djursland, hvor han blev ansat i Folkebanken for Rougsø og Sønderhald Herreders Auning-af-de-ling.

Her avancerede han i årenes løb til afdelings-bestyrer, en stilling, han besad indtil 1959, hvor

I dagens højeffektive samfund kan det være nyttigt og anbefalelsesværdigt at læse Lars C. Ringsholts noveller og digte, skriver Ole Berthelsen, sanger og musiker fra Nørre Uttrup, her fotograferet ved Kridtgraven, som han før selv har skrevet om. Foto: Henrik Bo.

han som halvdags-bank-assistent stadig var med i bankens arbejde, helt frem til 1971, hvor han rundede de firs år. Foru-den bankarbejdet var Lars C. Ringsholt en til stadighed produktiv for-fatter og bidragyder til dag- og ugeblade, og som oplæser kom han viden om i landet.

I en del år var han jævnligt i radioen med oplæsning af egne og an-dre jyske forfatters lune digte, noveller og essays. Skuespillet »Lands-byfolk«, af Lars Rings-holt, havde premiere på Randers Teater i 1928, og året efter uropførtes »Gården«, et folkesku-espil i fem akter, på Aal-borg Teater. Flere af Lars C. Ringsholts skuespil blev også opført i radio-en som hørespil.

Lars C. Ringsholt hav-de en dyb kærlighed til jysk litteratur og sprog, og i hjemmet var højt-læsning en yndet aktivi-tet, ligesom forfatterkol-

legaerne Thomas Olesen Løkken og Johan Skjoldborg var hyppige gæster.

Men også musikken havde sin plads.

Lars C. Ringsholt var en habil violinist, og i en lang årrække var han medlem af Randers pri-vatorkester, hvor han flere gange optrådte som solist i store violinkon-certer. Lars C. Ringsholt døde i sit hjem i Auning i 1975.

God borger

I nekrologen i Randers Amtsavis stod der bl.a.: »Lars C. Ringsholt var en af Aunings gode borgere - et stykke Auning af helt særlige værdi«.

For befolkningen i Nørresundby og omegn er Lars C. Ringsholt også en mindeværdig per-son.

I sit forfatterskab ven-der han gang på gang til-bage til drengene i Nørresundby og Sund-

by-Hvorup. I novel-lesamlingen »Ørreden« fra 1955, hvor fælleste-maet er lystfiskerens glæder og oplevelser ved å, bæk, mose og fjord, er flere af novellerne byg-get på forfatterens ople-velser i drengene lige efter århundredeskiftet. Bl.a. geddefiskeri i de små løb ved engene ned mod fjorden mellem bro-erne.

Samme tema går igen i digtet »Lowtbrow bæk« (Loftbro bæk) fra digt-samlingen »Norden-fjords fra« - udgivet af Galsters forlag Thisted i kun 400 eksemplarer. Her føres vi ind i en ver-den, hvor samhørighed med naturen og små næ-re menneskelige relatio-ner er nok til at fylde et drengesind med fryd og begejstring.

Som formidler af det glemte sprog, sydvendel-bomålet, er Lars C. Ringsholt uovertruffen. Hans digte er præcise dagligdagsbilleder af

landbefolkningens leve-vilkår, hvor nøjsomhed og påpasselighed var dy-derne, men hvor livs- og menneskesynet var rigt og positivt.

Hyldestdigt

I 1949 skrev Lars C. Ringsholt, i forbindelse med Nørresundby 50 års købstadsjubileum, dig-tet »En mindevandring«. Digtet - en hyldest til bardomsbyen Nørre-sundby, er skrevet som syv-liniers vers. Det sid-ste af ialt 46 vers er en hilsen og kærlig opfor-dring fra forfatteren til byen og os - de nye tidens slægter:

Lille by ved fjordens vande voks dig sund og stærk og stor vis, du ejer fremdrift og på egen kraft og evne tror så de nye tidens slæg-ter sejt og fast med virk-

som hånd bygger videre i fortids slægters ånd

I dagens højeffektive samfund, hvor det nu be-kendtgøres, at hver tred-je drengbarn har behov for psykologbehandling, og hvor en ny trafikfor-bindelse over fjorden skaber begrundet æng-stelse for fjordmiljøet, kan det være nyttigt, men også anbefalelses-værdigt at give sig tid til at læse Lars C. Rings-holts noveller og digte fra en svunden tid, hvor engene blomstrede af liv, og hvor voksne og børn havde bedre tid til at væ-re og leve i det nære mil-jø.

Enkelte af Lars C. Ringsholts bøger findes stadig i magasinet under hovedbiblioteket på Medborgerhuset i Aal-borg, og her vil den inte-resserede kunne stifte nærmere bekendtskab med Lars C. Ringsholts fortælle- og digtekunst.